

Acțiunea-Cheie 2 (Cooperare Pentru Inovare Și Schimb De Bune Practici)

Acțiunea-Cheie 2 (Cooperare Pentru Inovare Și Schimb De Bune Practici) sprijină:

- parteneriatele strategice în domeniile educației, formării și tineretului;
- alianțele cunoașterii;
- alianțe ale competențelor sectoriale;
- consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior;
- consolidarea capacităților în domeniul tineretului.

Parteneriate strategice în domeniile educației, formării și tineretului

Care sunt obiectivele și prioritățile unui parteneriat strategic?

Parteneriatele strategice au scopul de a sprijini dezvoltarea, transferul și/sau punerea în aplicare a practicilor inovatoare, precum și punerea în aplicare a inițiativelor comune de promovare a cooperării, a activităților de învățare reciprocă și a schimburilor de experiență la nivel european.

În funcție de obiectivele și componența parteneriatului strategic, proiectele pot fi de două tipuri:

Parteneriate strategice pentru susținerea inovării: Este de așteptat ca proiectele să dezvolte rezultate inovatoare și/sau să se angajeze în activități intensive de diseminare și utilizare a produselor existente și a celor noi sau a ideilor inovatoare. Solicitanții au posibilitatea de a cere un buget dedicat pentru rezultate intelectuale și evenimente de multiplicare pentru a răspunde direct aspectului de inovare al acțiunii. Aceste tipuri de proiecte sunt deschise tuturor domeniilor de învățământ, formare și tineret.

Parteneriate strategice pentru susținerea schimbului de bune practici: Scopul principal este de a permite organizațiilor să dezvolte și să consolideze rețelele, să le dezvolte capacitatea de a funcționa la nivel transnațional, să împărtășească și să confrunte idei, practici și metode. Proiectele selectate pot produce și rezultate concrete și este de așteptat ca ele să disemineze rezultatele activităților lor, însă într-un mod care este proporțional cu scopul și domeniul de aplicare al proiectului. Aceste rezultate și activități vor fi cofinanțate din bugetul standard pentru managementul și implementarea proiectului.

Indiferent de domeniul în care are impact proiectul, parteneriatele strategice sunt deschise pentru orice tip de organizație activă în orice domeniu al educației, al formării și al tineretului sau în alte sectoare socioeconomice, precum și pentru organizațiile care desfășoară activități care sunt transversale pentru diferite domenii (de exemplu, autorități locale și regionale, centre de recunoaștere și validare, camere de comerț, organizații profesionale, centre de orientare, organizații culturale). În funcție de prioritatea și de obiectivele abordate de proiect, parteneriatele strategice ar trebui să implice cea mai adecvată și mai diversificată gamă de parteneri, pentru a beneficia de experiențele și profilurile diferite și de expertiza specifică a acestora și pentru a produce rezultate relevante și de înaltă calitate în cadrul proiectului.

Pentru a beneficia de finanțare, parteneriatele strategice trebuie să abordeze

fie a) cel puțin o prioritate orizontală,

fie b) cel puțin o prioritate specifică relevantă pentru domeniul educației, al formării și al tineretului asupra căruia are cel mai mare impact, astfel cum este descris mai

jos. Dintre aceste priorități, agenția națională poate acorda o mai mare atenție acelor care sunt relevante în special în contextul lor național („Priorități europene în context național”).

Priorități orizontale

- **Susținerea oportunităților pentru toți în ceea ce privește dobândirea și dezvoltarea de competențe de bază, inclusiv competențe-cheie,** în scopul de a promova inserția profesională, dezvoltarea socio-educațională și personală, precum și participarea la viața civică și socială; Se va acorda prioritate proiectelor care susțin și consolidează dezvoltarea de competențe de bază pentru toate persoanele, de la vârstă preșcolară și pe durata vieții, într-o lume aflată în transformare rapidă, incluzând și competențele multilingvistice, gândirea antreprenorială, gândirea critică și creativitatea, cooperare în știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică (STI(A)M, dar și competențe în domenii precum acțiunea împotriva schimbărilor climatice, inteligența artificială sau competențe sociale și de a învăța procesul de învățare. Sunt incluse aici acțiuni de cooperare cu jucătorii din sectorul de cercetare și dezvoltare, societatea civilă și sectoarele public și privat.
- **Incluziunea socială:** incluziunea socială este o prioritate principală în toate sectoarele programului. Promovarea – în special prin abordări inovatoare și integrate – asumarea de valori comune, egalitatea, incluziunea socială, diversitatea și nediscriminarea. Se va acorda prioritate proiectelor care susțin și evaluează noi abordări pentru reducerea disparităților cu privire la accesarea și interacțiunea cu învățământul formal și non-formal, dar și proiectelor care abordează discriminarea, segregarea și rasismul. Programul va susține integrarea persoanelor migrante, inclusiv colectarea și diseminarea de bune practici pe această temă. De asemenea, se va acorda prioritate proiectelor care încurajează stabilirea de legături durabile între organizațiile active în domeniul educației, formării, tineretului și sportului și societatea, în general, inclusiv la nivel local și regional.
- **Valori comune, implicare și participare civică:** programul va susține cetățenia activă și etica în învățarea continuă; va susține dezvoltarea de competențe sociale și interculturale, gândirea critică și în domeniul mass-media. Se va acorda prioritate și proiectelor care oferă oportunități pentru participarea persoanelor la viața democratică, implicarea socială și civică prin activități de învățare formale și non-formale. Se va pune accent și pe sensibilizarea și înțelegerea contextului Uniunii Europene, în special în ceea ce privește valorile comune europene, principiile unității și diversității, dar și moștenirea socială, culturală și istorică.
- **Obiective privind mediul și clima:** programul urmărește să susțină, în toate sectoarele, sensibilizarea cu privire la mediu și la provocările determinate de schimbările climatice. Se va acorda prioritate proiectelor care urmăresc dezvoltarea de competențe în diferite sectoare privind durabilitatea, dezvoltarea de strategii și metodologii sectoriale ecologice, dar și programe orientate spre viitor, care să răspundă mai bine nevoilor persoanelor. Programul va susține și testarea de practici inovatoare, care să pregătească cursanții, personalul și lucrătorii tineri pentru a deveni adevărate motoare ale schimbării (de ex., economisirea resurselor, reducerea consumului și a risipei de energie electrică, compensarea emisiilor amprente de carbon, optarea pentru alimente durabile și alegeri privind mobilitatea etc.). Se va acorda prioritate și proiectelor care – prin educație, formare, tineret și activități sportive – generează schimbări de comportament pentru preferințele individuale, obiceiurile de consum și stilurile de viață.
- **Practici inovatoare într-o eră digitală:** programul va susține adoptarea de tehnologii digitale și pedagogii inovatoare și deschise de învățare, formare, elaborare, tineret și sport. Se va acorda o atenție specială promovării egalității de gen și abordării diferențelor privind accesul și utilizarea de către grupurile subreprezentate. De asemenea, programul va susține utilizarea cadrului european de competențe digitale pentru formatori, cetățeni și

organizații, inclusiv dezvoltarea și utilizarea de resurse educaționale deschise, manuale deschise și software educațional gratuit și cu sursă deschisă. Se va acorda prioritate acțiunilor care promovează metodele și instrumentele inovatoare de predare, formare, învățare și evaluare, ca motoare ale îmbunătățirilor din învățarea continuă.

- **Susținerea formatorilor, lucrătorilor tineri, liderilor educaționali și personalului auxiliar:** se va acorda prioritate acțiunilor care consolidează procesul de recrutare și dezvoltare profesională a formatorilor (de ex., profesori, instructori, profesori universitari, tutori, mentori, specialiști în coaching, personal din educația și îngrijirea preșcolară), a lucrătorilor de tineret, a liderilor educaționali și a personalului de asistență (de ex., asistenți educaționali, consilieri de carieră, specialiști de resurse umane din societăți) Se va acorda o atenție specială acțiunilor care facilitează incluziunea și diversitatea, inclusiv cea culturală și lingvistică, prin utilizarea unor stiluri de lucru mai diverse și mai adaptate pentru predare, formare și tineret.
- **Transparența și recunoașterea competențelor și a calificărilor:** se va acorda prioritate acțiunilor de facilitare a mobilității pentru învățare și muncă, acțiunilor care facilitează tranziția între diferitele niveluri și tipuri de educație; tranziții către piața muncii, precum și tranziții între diferite locuri de muncă. Programul va susține, în special, servicii îmbunătățite și informare sau îndrumare pentru cursanți, explorând potențialul tehnologiilor digitale pentru a facilita recunoașterea reciprocă automată și validarea – la nivel local, regional, național, european sau internațional – a competențelor dobândite prin învățarea informală și non-formală. Programul va susține, de asemenea, lansarea și implementarea eficientă a noului cadru Europass și accesul la instrumente și servicii pentru competențe și calificări.
- **Investiția sustenabilă, calitatea și eficiența educației, a instruirii și a sistemelor pentru tineret:** se va acorda prioritate acțiunilor care promovează modelele de finanțare durabile, inclusiv abordările inovatoare de explorare, pentru a asigura o investiție adecvată și sustenabilă în educație, instruire și tineret, care să includă finanțarea pe bază de performanță și partajarea costurilor, acolo unde este adecvat.
- **Valoarea socială și educațională a moștenirii culturale europene, contribuția sa la crearea de locuri de muncă, la dezvoltarea economică și la coeziunea socială:** se va acorda prioritate acțiunilor care contribuie la evidențierea importanței patrimoniului cultural european prin intermediul educației, al învățării pe tot parcursul vieții, al învățării informale și non-formale, al tineretului și al sportului, inclusiv prin acțiuni de sprijinire a dezvoltării competențelor, a incluziunii sociale, a gândirii critice și a implicării tinerilor. Vor fi promovate noi abordări participative și interculturale privind patrimoniul, precum și inițiative educative menite să încurajeze dialogul intercultural care implică cadre didactice și elevi de la o vârstă fragedă.

Priorități specifice în funcție de domeniu

În domeniul **învățământului superior**, se va acorda prioritate acțiunilor care sunt critice pentru atingerea obiectivelor Spațiului Educațional European, în special noua inițiativă privind universitățile europene și cardul de student european. Acest lucru înseamnă, inter alia, consolidarea internaționalizării și mobilității, consolidând legăturile dintre învățământ, cercetare și inovație, acolo unde este cazul, dar și implementarea Recomandărilor Consiliului privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor. În concordanță cu provocările identificate în Agenda UE reînnoită privind învățământul superior, se vor susține inițiativele care optimizează performanța sistemelor de învățământ superior din Europa, inclusiv implementarea Recomandării Consiliului privind monitorizarea absolvenților și Planul de acțiune privind educația digitală. Programul va susține și implementarea Comunicatului Ministerial al Procesului de la Bologna.

- **Promovarea internaționalizării:** programul va urmări să consolideze cooperarea strategică și structurată între instituțiile de învățământ superior prin: a) susținerea diverselor tipuri de modele de cooperare, inclusiv cele mai ambițioase, precum universitățile europene; b) contribuirea la eliminarea obstacolelor din calea mobilității prin implementarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor și a rezultatelor învățării și prin includerea mobilității în programa de învățământ; c) susținerea instituțiilor de învățământ superior să implementeze principiile și instrumentele Bologna în scopul promovării mobilității pentru toți și al dezvoltării unui Spațiu Educațional European multilingv de succes, până în 2025;
- **Soluționarea lacunelor în materie de competențe și a discordanțelor prin:** a) promovarea dezvoltării de programe orientate spre rezultatele învățării care satisfac mai bine nevoile de învățare ale cursanților, dar care sunt, în același timp, relevante pentru piața muncii și pentru societate, în general; b) implementarea abordărilor transdisciplinare și a pedagogiilor inovatoare, precum învățarea orientată spre cursant, învățarea inversată și învățarea bazată pe cercetare, care permite dobândirea de competențe antreprenoriale transferabile, de perspectivă; c) dezvoltarea, testarea și implementarea de modele de cursuri flexibile și modulare (cu frecvență redusă, online sau combinate) și de forme de evaluare adecvate; d) creșterea atractivității și reformarea programei pentru STEM, cu o abordare STEAM, inclusiv aplicații în viața reală, învățare bazată pe cercetare și pe unele TIC îmbunătățite, practici de colaborare, inclusiv cooperări dintre universități și mediul privat.
- **Recompensarea excelenței în predare și în dezvoltarea competențelor prin:** a) dezvoltarea și implementarea de strategii și o cultură a calității pentru a recompensa și stimula excelența în predare; b) încurajarea instruirii personalului academic în privința pedagogiilor noi și inovatoare, care includ abordări transdisciplinare, elaborarea de programe de învățământ și de metode de predare și evaluare noi, conectând educația cu cercetarea și inovația, acolo unde este cazul; c) stimularea unui sector al învățământului superior antreprenorial, deschis și inovator prin promovarea parteneriatelor de învățare și predare cu parteneri comerciali și necomerciali din sectorul privat; d) dezvoltarea de noi practici bazate pe cercetare și creativitate educaționale;
- **Crearea unor sisteme de învățământ superior bazate pe incluziune.** Programul va stimula abordările inclusive pentru mobilitate și activități de cooperare, precum a) acces sporit, participare și rate de absolvire în rândul grupurilor insuficient reprezentate; b) dezvoltarea și implementarea unor modele flexibile și modulare de cursuri (cu frecvență redusă, online sau combinate); c) susținerea activă a participanților mobili prin procesul de găsimă de cazare, inclusiv prin colaborarea cu părțile interesate relevante pentru asigurarea de cazare adecvată și rentabilă. Se va acorda o atenție deosebită atingerii unui echilibru de gen adecvat;
- **Stimularea implicării civice:** promovarea responsabilității civice și sociale a studenților, cercetătorilor și universităților, inclusiv prin activități extracurriculare și recunoașterea lucrărilor voluntare și comunitare în cadrul rezultatelor academice, dacă este cazul;
- **Susținerea implementării inițiativei cardului european pentru studenți** prin transferul electronic sigur al datelor studenților între unitățile de învățământ superior, respectând pe deplin protecția datelor cu caracter personal și conectarea, acolo unde acest lucru este posibil, cu noul Europass. Obiectivul este de a permite studenților să își gestioneze online întregul set de pași administrativi privind mobilitatea în străinătate (de la selecție până la recunoașterea creditelor ECTS), facilitând în același timp un acces mai ușor la o gamă largă de servicii pentru studenți – inclusiv, biblioteci, catering și cazare – într-un campus din străinătate. Principalele componente ale inițiativei cardului european pentru studenți sunt în curs de dezvoltare prin intermediul proiectelor Erasmus+, sub Acțiunea principală 2: Parteneriate strategice și Acțiunea cheie 3: Proiecte de perspectivă.

- Consolidarea și dezvoltarea continuă a **instrumentelor de date și a surselor de date pentru învățământul superior** pentru monitorizarea progresului către atingerea obiectivelor Spațiului Educațional European și Agenda UE reînnoită pentru învățământ superior.
- **Promovarea unor modele eficiente, eficiente și durabile de finanțare și de guvernare la nivel de sistem**, care să recompenseze munca excelentă în ceea ce privește predarea, inovarea și relevanța pentru comunitate.

Ce tipuri de activități se pot realiza?

Parteneriatele strategice în domeniul universitar reprezintă o variantă flexibilă de cooperare între parteneri din țări diferite. Activitățile propuse în cadrul proiectelor trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite la nivelul Programului Erasmus + pentru domeniul universitar și pot include:

Dezvoltarea, testarea, adaptarea și punerea în aplicare a practicilor inovatoare privind:

- programe de studii comune, programe intensive și module comune asigurându-se relevanța cu nevoile pieței muncii;
- colaborarea transnațională între studenții/personalul din instituțiile de învățământ superior și întreprinderi pentru a analiza studii de caz reale;
- abordări și metodologii pedagogice (în special cele care promovează competențele transversale, spiritul antreprenorial și gândirea creativă), incluzând abordări multi-, trans- și interdisciplinare, integrând mobilitatea în scop educațional în programa de învățământ („mobilitate încorporată”) și exploatând mai eficient tehnologia informației și comunicațiilor;
- integrarea unei varietăți mai mari de moduri de studiu (la distanță, cu frecvență redusă, învățare modulară), în special prin noi forme de învățare personalizate, prin utilizarea strategică a resurselor educaționale deschise, a mobilității virtuale și prin platforme virtuale de învățare;
- noi abordări care facilitează permeabilitatea între sectoarele de învățământ (prin validarea învățării anterioare și posibilitatea învățării flexibile – studii modulare, învățare mixtă, etc.);
- orientarea/consilierea profesională și metode/instrumente de îndrumare;
- colaborarea într-un cadru internațional a instituțiilor de învățământ superior, a autorităților locale/regionale și a altor părți interesate, pentru a promova dezvoltarea regională și cooperarea trans-sectorială în vederea schimbului de experiențe și a creării de noi legături între diferitele sectoare de educație și formare;
- cooperarea și schimbul de practici între personalul implicat în serviciile de suport (cum ar fi: consilierea, dezvoltarea unor metode și instrumente de pregătire, dezvoltarea de sisteme care contribuie la urmărirea progresului studenților); sau între cei implicați în serviciile de suport pentru studenți în vederea creșterii calității (de exemplu: atragerea și reținerea cursanților non-tradiționali, cum ar fi adulții și grupurile subreprezentate din învățământul superior).

Facilitarea recunoașterii și a certificării aptitudinilor și competențelor la nivel național prin asigurarea calității rezultatelor învățării și prin corelarea acestora cu cadrele europene și naționale de calificare.

Dezvoltarea de parcursuri educaționale flexibile pentru studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior, incluzând validarea studiilor anterioare.

Activități transnaționale de învățare, predare și formare.

Parteneriatele strategice în domeniul universitar pot include de asemenea și activități transnaționale de învățare, predare și formare, pentru studenții și personalul instituțiilor participante dacă acestea aduc valoare adăugată realizării obiectivelor proiectului:

- **mobilitate mixtă a studenților** rezultată în urma combinării unei perioade de mobilitate fizică (de la 5 zile la 2 luni, excluzând zilele de călătorie) cu o perioadă de mobilitate virtuală.
- **programe intensive de studii** (pentru studenți: de la 5 zile la 2 luni, excluzând zilele de călătorie, pentru cadrele didactice, inclusiv experții/specialiștii/profesiștii invitați: de la 1 zi la 2 luni, excluzând zilele de călătorie). Aceste activități reprezintă scurte programe de studii care reunesc studenți și cadre didactice din instituțiile de învățământ superior participante în proiect, precum și alți experți/specialiști/profesiștii relevanți.
- **misiuni de predare sau formare pe termen lung** (de la 2 la 12 luni). Această activitate permite cadrelor didactice din învățământul superior (angajate într-o instituție de învățământ superior participantă în cadrul unui proiect), să deruleze o mobilitate de predare/formare în domeniul de specialitate, într-o altă organizație parteneră.
- **evenimente comune de formare a personalului pe termen scurt** (de la 3 zile la 2 luni, excluzând zilele de călătorie). Aceste activități permit organizațiilor participante în proiect să organizeze evenimente de formare de scurtă durată pentru educația și formarea personalului legate de tema sau domeniul de aplicare a proiectului.
Mai multe detalii găsiți în Ghidul Programului Erasmus+.

Care este structura unui parteneriat?

Un parteneriat strategic este transnațional și implică minimum trei organizații din trei țări diferite participante la program. În cadrul acestor tipuri de proiecte pot fi implicate și organizații din țările partenere (doar în calitate de parteneri) numai dacă participarea acestora aduce o valoare adăugată esențială proiectului. În cazul în care valoarea adăugată nu se demonstrează în formularul de candidatură, proiectul va fi considerat respins.

Instituțiile de învățământ superior care provin dintr-o țară participantă la program trebuie să dețină o Cartă Erasmus pentru Învățământul Superior valabilă. Pentru instituțiile de învățământ superior participante din țările partenere, Carta Erasmus pentru Învățământul Superior nu este solicitată, însă aceste instituții vor trebui să adere la principiile acesteia. Toți partenerii trebuie să dețină un cod OID până la data depunerii candidaturii.

Cine poate depune candidatura?

Orice organizație din România implicată în activități din domeniul învățământului superior (conform Ghidului Programului Erasmus+ 2021) în calitate de coordonator al proiectului, poate candida direct la ANPCDEFP.

Care este durata unui proiect?

Parteneriatele strategice pot avea o durată cuprinsă între 24 și 36 de luni.